

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

ع. شفق
۰۸ جولای ۲۰۲۱

نگاهی به کتاب جدید رفیق اشرف دهقانی در مورد شکل گیری چریکهای فدائی خلق ایران

کتاب جدیدی تحت عنوان "شکل گیری چریکهای فدائی خلق و نقد تاریخ جعلی" از رفیق اشرف دهقانی، از قدیمی ترین اعضای سازمان پر افتخار چریکهای فدائی خلق، بازمانده ای همچنان استوار و کمیاب از یک نسل کمونیست و انقلابی و نویسنده "حماسه مقاومت" که پرورش دهنده افکار مبارزاتی نسلی از نوجوانان و جوانان انقلابی در دهه ۵۰ و ۶۰ بود، منتشر شده است.

این کتاب منبعی مستند برای تمام آزادیخواهان به طور عموم و برای پویندگان راه "فدائی" به طور اخص به منظور شناخت و کنکاش در پدیده چریکهای فدائی خلق ایران می باشد که نامش با تاریخ معاصر کشور ما گره خورده و درهم تنیده است.

در این شکی نیست که تاریخ جنبش نوین کمونیستی ایران که متعاقب شکست مبارزات قانونی اصلاح طلبانه و سرکوب خونین سال ۱۳۴۲ آغاز به شکل گیری کرد، با عروج چریکهای فدائی خلق در صحنه مبارزه به بلوغ خود رسید. چرا که این تشکل چریکهای فدائی خلق بود که رهنمودهای مشخص برای پیوند یافتن با توده ها و پیمودن راه انقلاب و رسیدن به سوسیالیسم را ارائه داد و در تئوری و عمل خط قاطعی بین خود و حزب توده ترسیم نمود. از این روست که تاریخ جنبش نوین کمونیستی ایران بدون بررسی و مطالعه این سازمان امکان پذیر نیست.

جوانان مبارز و آرمانخواه امروز که سودای تحقق آزادی و برابری در جامعه تحت سلطه ما را دارند، نمی توانند بدون داشتن شناخت از شرایطی که چریکهای فدائی خلق ایران در آن به وجود آمدند، بدون شناخت از نظراتی که پایه های وجودی این سازمان و چشم اندازهای آن را پی ریختند، بدون شناخت از هویت بنیانگذاران این سازمان و بالاخره بدون شناخت از چگونگی و چرایی پروسه فراز و فرود سازمان چریکهای فدائی خلق قادر به درس گیری از گذشته جنبش کمونیستی به منظور مسلح شدن برای مصاف های امروز و یا راه گشایی های آینده گردند. کتاب حاضر یک سند ارزشمند و مبتنی بر اسناد و حقایق مربوط به چگونگی تشکیل این سازمان و هویت آن، در هموار کردن و پیمودن مسیر فوق می باشد.

نویسنده مطرح می کند "پس از قیام بهمن [دلو]، در شرایطی که رهبری سازمان چریکهای فدائی خلق به اشغال افراد سازشکار و خائن به منافع طبقه کارگر و دیگر توده های دربند ایران در آمده بود، تاریخ تحریف شده ای از واقعیت (مربوط به چگونگی شکل گیری و تشکیل چریکهای فدائی خلق) در جنبش اشاعه یافت و باعث شد که متأسفانه نسل

جوان آن دوره با روایتی جعلی در رابطه با شکل‌گیری چریک‌های فدائی خلق مواجه شوند" و آن را بپذیرند. و اضافه می‌کند که "کوشش این کتاب آن است که در جریان نقد این تاریخ جعلی، واقعیت شکل‌گیری چریک‌های فدائی خلق را با تکیه بر اسناد و شواهد و تجارب زنده برای خوانندگان مبارز روشن نموده و با تفصیل لازم توضیح دهد."

واقعیت این است که در سالهای اولیه پس از انقلاب به دلیل نفوذ و غصب رهبری سازمان چریک‌های فدائی خلق توسط نیروهای سازشکار که هیچ باوری به نظرات پایه‌ی و ارزش‌ها و فرهنگ کمونیستی آن نداشتند، نسل بی‌شمار نوجوانان دختر و پسری که با شور و امید به منظور ساختن سرزمینی دلپذیر و مشحون از آزادی فوج فوج با الهام گرفتن از سنت و آرمان‌های چریک‌های فدائی خلق و شیر زنان و کومردان آگاه و دلاور چریک فدائی به هواداری از این سازمان پرداخته و به صحنه مبارزات اجتماعی پای گذاشتند، هیچ گاه امکان شناخت تاریخ واقعی این سازمان را پیدا نکردند. به عکس، هر آنچه به آنها در مورد نظرات و تاریخ تشکیل سازمان "آموزش" داده شد همان روایت دروغینی بود که باند حاکم بر این سازمان محبوب توده‌ها اشاعه می‌داد، روایتی که با جا زدن رفیق جزنی به عنوان بنیانگذار سازمان او را تئوریسین این سازمان و نظرات او را "تکامل نظرات" به اصطلاح "چپ روانه" بنیانگذاران واقعی چریک‌های فدائی خلق و به طور اخص رفیق کبیر مسعود احمدزاده معرفی می‌کردند. به این ترتیب آنها با اتکاء به اتوریته خود در رأس این سازمان میلیونی، با این داستان مشغول جا انداختن یک روایت دروغ و غیر واقعی در مورد تاریخ چریک‌های فدائی خلق در بدنه این تشکیلات و در افکار عمومی شدند.

امروزه من خود شمار زیادی از رفقای را می‌شناسم که به رغم تعلق به نسله‌های مختلف "فدائی" همگی در این امر متفق القول اند که در زمان قیام و پیوستنشان به سازمان جدا از برخی شنیده‌ها و اطلاعات جسته‌گریخته، نه از تاریخ واقعی این سازمان مطلع بودند، نه آن تاریخ را در هسته‌های مطالعاتی و آموزشی آن برهه یعنی در شرایط دمکراتیک و نیمه دمکراتیک بعد از قیام مطالعه کردند و نه رهبری سازمان هیچ گاه به آنها فرصتی داد تا در یک فضای سالم، از اختلافات واقعی رفقای مدافع مشی رفیق مسعود احمد زاده با رهبری سازمان آگاه گردند. در زمان جدائی رفیق اشرف و رفقای دیگر از سازمان که بعداً تشکل چریک‌های فدائی خلق ایران را با اعتقاد به نظرات بنیانگذاران سازمان به وجود آوردند نیز رهبری وقت به جز انتشار یکی دو جزوه رسوا از جمله "اشرف دهقانی: بازمانده ای از دوران کودکی" هیچ گاه حتی جرأت وارد شدن به یک مبارزه ایدئولوژیک علنی با شرکت توده‌های سازمانی را نیافت و در نتیجه سیل هواداران سازمان امکان آگاهی از گذشته و تاریخ واقعی سازمان و از آن مهمتر نظرات بنیانگذاران واقعی چریک‌های فدائی خلق را پیدا نکردند.

اکنون در کتاب حاضر، نویسنده با وسواسی که شایسته یک پژوهش قابل اتکاست، با رجوع به اسناد و شواهد متعدد تاریخی و آثار خود بیژن جزنی گام دیگری در پاسخ به این وظیفه بر می‌دارد و به طور مشروح به بررسی روایت غالب، ولی جعلی مربوط به تاریخ سازمان و هویت نظری آن می‌پردازد و برای یک خواننده بی‌طرف در مسیر یافتن حقیقت، دروازه‌های فکری بزرگی را برای عبور می‌گشاید و به دور از همه بدآموزی‌های رواج یافته، تاریخی واقعی از چگونگی شکل‌گیری چریک‌های فدائی خلق را ترسیم و عظمت و اعتبار بنیانگذاران و کادرها و اعضای اولیه، این کمونیست‌های شجاع و جان‌برکف که با ارائه یک تئوری انقلابی و عمل به آن، با مبارزات و مقاومت‌های افسانه‌ای شان در مقابل دشمن، با رواج یک اخلاق نوین در جامعه روشنفکری، با دفاعیه‌های ایدئولوژیک خود و از این طریق تبدیل بیدادگاه‌های شاه به دادگاهی برای محاکمه خود دست اندرکاران رژیم شاه، و در گام نهائی با گذشتن از جان شیرینشان، فضای جامعه تحت سلطه را زیر و رو کردند، به صورت واقعی به خواننده می‌شناساند. آنها همان جان‌های

شیفته ای بودند که با اعتقاد به رهایی طبقه کارگر و محرومان از چنگال استثمارگران و جهت رسیدن به سوسیالیسم صفحه ای فراموش ناشدنی و مشحون از صداقت و فداکاری در پیکار با دشمنان توده ها به تاریخ میهن ما افزودند. نویسنده کتاب که خود به طور عینی و از نزدیک در جریان شکل‌گیری تشکیلات چریکهای فدائی خلق قرار داشته، با استناد به نوشته های رفیق جزنی و سایر اسناد و شواهد تاریخی، شرح میسوطی راجع به تفاوت‌های گروه جزنی با گروه جنگل (که در پیوند با گروه احمدزاده-پویان-مفتاحی چریکهای فدائی خلق را تشکیل دادند) ارائه داده و بروشنی نشان می دهد که چرا و چگونه و به غلط، روایت نادرست تشکیل چریکها از دو گروه جزنی و گروه احمدزاده به روایت جریان اپورتونیستی غالب بر سازمان و بر جنبش تبدیل شد.

این کتاب فرصت دیگری ست که یک خواننده جویای حقیقت همچنین می تواند رؤس مهمترین اختلافات نظری و مباینت تفکرات رفیق جزنی با نظرات انقلابی چریکهای فدائی خلق اولیه را به شیوه ای مختصر ولی مستند ببیند و همچنین شیوه برخورد غیر مارکسیستی رفیق جزنی با گروه رفیق احمدزاده را با ارائه فاکت های عینی دریابد.

در بررسی "تاریخ جعلی"، نقد چگونگی و محتوای تاریخ نویسی بیژن جزنی در مورد سازمانی که به هنگام پایه گذاری و تکوینش او در چنگال رژیم شاه اسیر بود و در بنیانگذاری و در پروسه تشکیل و تولد این سازمان اساساً نقشی نداشت، به طور اجتناب ناپذیر در مرکز ثقل اثر قرار دارد. اما خواننده بروشنی می بیند که این نقد به رغم تمام ایراداتی که به رفیق جزنی وارد کرده، به هیچ رو از ارزشی که وی به عنوان یک مبارز ضد دیکتاتوری شاه و کوشش هائی که برای مبارزه قهرآمیز به خرج داد نمی کاهد.

جنبش کمونیستی ایران سالهای مدید دچار یک پارادوکس بزرگ در رابطه با بیژن جزنی بوده که منشاء آن در واقعیت دوگانه خود وی نهفته است. در طول سالها وی توسط دشمن (البته به دلایل ضد انقلابی مورد نظر خود و برای فریب جوانان) و اپورتونیستها در مقام "بنیانگذار" سازمان و در لباس یک "تنورسین چریک فدائی خلق" در آغاز جنبش مسلحانه معرفی شده است. اما در عالم حقیقت، وی مبارزی با سابقه عضویت در سازمان جوانان حزب توده و فعالیت در جبهه ملی در سالهای ۳۹-۴۲ و یک رزمنده ضد دیکتاتوری رژیم شاه بود که خونس در این مبارزه به دست رژیم جنایتکار شاه به شیوه ای بسیار دردناک بر زمین ریخت؛ مبارزی که دیدگاه ها و نظراتش و آثارمنتشر شده از او بدون این که خود به آنها اذعان کند، علیه نظرات چریکهای فدائی خلق بود و نفوذ، تبلیغ و گسترش همین نظرات از اواخر سال ۵۳ به بعد در درون سازمان بود که در ادامه خود سرانجام به فرو ریختن باروی این سازمان و تسلیم آن به دشمن منجر شد. این پارادوکس، در طول زمان، به دلایل مختلف به ویژه به دلیل فرصت طلبی آنهایی که زیر نام بیژن و با برافراشتن تابلوی وی بر در کسب و کار خود تا مدتی که نیاز داشتند اهداف اپورتونیستی و سازشکارانه خویش را به پیش برده اند به سخت جانی خود ادامه داده است. اثر حاضر اما گام بزرگی برای روشن کردن این پارادوکس می باشد.

نویسنده با نقد خصوصیات که در تاریخ جعلی به غلط به گروه رفیق احمدزاده منتسب شده خود را موظف دیده است چکیده ای از پراتیک این گروه و خدمات انکارناپذیر آن به جنبش کمونیستی ایران را بر شمارد. او نشان می دهد که رمز ادامه کاری مبارزه مسلحانه در سپاهکل و این که چرا این حرکت انقلابی علی رغم شکستش مانند حرکت‌های مسلحانه قبل از خود پس از مدتی خاموش نشد و از بین نرفت، در این واقعیت نهفته است که یک تشکیلات منسجم و منضبط کمونیستی در قالب گروه پویان، مفتاحی، احمدزاده که به یک تئوری انقلابی راهگشا (تئوری مبارزه مسلحانه هم ستراتیژی هم تاکتیک) مسلح بود، در صحنه مبارزه وجود داشت که بلافاصله و در بحبوحه عریده کشی دستگاه های امنیتی-تبلیغاتی شاه مبنی بر کشته شدن "تروریستهای سپاهکل" و تمام شدن "غانله"، با عملیات مسلحانه خود در شهر، با درگیری های مسلحانه متعدد با نیروهای سرکوبگر رژیم شاه، با مبارزه و مقاومت های حماسی خود در مقابل ساواک

در زندان و به طور کلی با چنین سلحشوری هائی ایمان به نابودی رژیم شاه و ایمان به پیروزی راهی را که آغاز شده بود به تدریج در میان انقلابیون و مبارزان جامعه طنین انداز کرد و با توضیح چرائی آغاز مبارزه مسلحانه در جامعه و چشم اندازها و اهداف آن که در دو اثر جاودان رفقاء پویان و احمدزاده تدوین شده بود، پیام سیاهکل را به گوش روشنفکران و توده های انقلابی رساند و ادامه کاری سیاهکل و جنبش نوین کمونیستی را که از خون و آتش بال کشیده بود، تضمین کرد. با ذکر این واقعیتهاست که نویسنده سؤالی را در ذهن خواننده به وجود می آورد مبنی براین که آیا بدون عامل تداوم سیاهکل توسط تشکیلات ساخته شده توسط گروه احمدزاده و بدون وجود تئوری انقلابی که راهنمای حرکت چریکهای فدائی خلق بود، تئورئی که منشاء ایمان به پیروزی راه در نزد انقلابیون فدائی و موجد آنهمه صداقت و پاکی و قهرمانی ها و فداکاری های بی نظیر آنان بود، اصولاً می شد از امکان بقاء و رشد چریکهای فدائی خلق در زیر سلطه یک رژیم سفاک با دیکتاتوری شدیداً قهرآمیز آن، سخنی به میان آورد؟

اقدام به انتشار کتاب "شکل گیری چریکهای فدائی خلق و نقد تاریخ جعلی" در بطن شرایط کنونی جامعه نیز امری به جا و معنا دار است. چرا که به قول نویسنده "این تاریخ جعلی در رژیم جمهوری اسلامی منبع اصلی تاریخ نویسی های غیر واقعی به ویژه از طرف نیروهای راست و مرتجع در مورد چریکهای فدائی خلق و به این اعتبار ابزاری برای فریب نسل جوان آگاه و مبارزی تبدیل گشته که از تجربه چریکهای فدائی خلق جویای راه مبارزاتی امروزشان هستند." البته امروز این حقیقت آشکار است که در سایه کوششهای تدریجی و گاهی کُند ولی پیگیرانه افراد و نیروهای مدافع خط انقلابی سازمان چریکهای فدائی خلق در نشر حقیقت، بسیاری از نیروهای صادق جنبش، نسبت به گذشته، درک بسیار عینی تر و شناختی واقعی تر از تاریخ این سازمان و هویت بنیانگذاران واقعی و نه انتسابی به این سازمان دارند. این نکته در نفس خود جای امیدواری ست. تأثیرات کتاب اما تنها در حیطه گذشته و تاریخ باقی نمی ماند. جمع بندی های طبیعی حاصل از خواندن این اثر، منبع کسب تجربه برای نسلی ست که با الهام از چریکهای فدائی خلق، هم امروز به نبرد با "عفریتان آتشین گاو سر به مشّت" حاکم مشغولند.

تحولات عمیقی که در زیر پوست جامعه ملتهب ما در جریان هستند، به طور طبیعی به روند تولید و گسترش عنصر آگاهی و به میدان آمدن فزاینده جوانان مبارز شتاب داده است. این تحولات گفتمان انقلاب و ضرورت اعمال قهر انقلابی را ناگزیر به جلوی صحنه رانده است و شبخ سرخ مبارزه مسلحانه، نام چریکهای فدائی خلق، تجارب مبارزاتی این سازمان و بنیانگذاران آن را به حرکت درآورده و اهریمنان و دشمنان تشنه به خون کارگران و زحمتکشان را بیمناک کرده است. در چنین شرایطی، انتشار کتاب "شکل گیری چریکهای فدائی خلق و نقد تاریخ جعلی" خدمتی ارزشمند و صادقانه به انقلاب، به جنبش کمونیستی و به مبارزات کارگران و توده های تحت ستم ماست. بدون شک مطالعه این اثر برای نیروهای مبارز و افراد حقیقت جو و بویژه برای نسل جوانی که در پی آموختن از تجارب گذشته به منظور استفاده از آن به مثابه چراغ راه آینده می باشد افق های تازه ای می گشاید؛ اما مثل هر مساله مهم و چالش برانگیز دیگر، این کتاب ممکن است در میان طیفی از نیروهایی که همچنان در زیر تأثیر روایات جعلی در مورد تاریخ چریکهای فدائی قرار دارند و از بررسی واقعی تاریخ نیز ابا دارند تأثیر مشابهی نگذارد. اما یکی از وظایف یک کمونیست به قول لنین "تنویر افکار عموم" است، حتی اگر این کار مستلزم ایستادن در مقابل تند باد و استواری در راه پر از سنگلاخ و نفی موهومات سخت جان و ناشکننده غالب باشد. کتاب "شکل گیری چریکهای فدائی خلق و نقد تاریخ جعلی" همچون اکثر آثار نویسنده، شنای خلاف جریان و انجام بخشی از یک تعهد بزرگ جنبش انقلابی ما به منظور شناساندن تاریخ واقعی و چهره بنیانگذاران حقیقی چریکهای فدائی خلق به نسل جوان است. مطالعه آن حتی برای

مخالفین تفکرات نویسندگان در صورت ورود به یک مبارزه نظری سالم، به امید روشنگری و دستیابی به حقیقت، اگر وظیفه نباشد یک ضرورت است.

برای تهیه این کتاب ارزشمند ، از طریق لینک زیر با کتابفروشی الکترونیک سازمان تماس بگیرید:

<http://www.19bahman.com/IPFG-Books.html>